

ВІДЗИВ ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

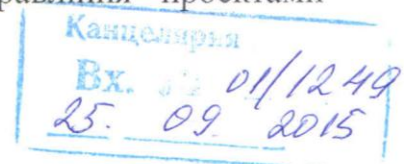
доктора технічних наук , професора *Далеки Василя Хомича*
на дисертаційну роботу Харути Віталія Сергійовича
«Методи та моделі формування команди проекту побудови
пасажирських маршрутних систем міст»,
яку подано на здобуття наукового ступеня
кандидата технічних наук за спеціальністю
05.13.22 – Управління проектами і програмами

Актуальність теми дослідження

Забезпечення повного та своєчасного задоволення потреб населення в перевезеннях, підвищення ефективності і якості роботи транспорту є одним із актуальних завдань соціальної політики нашої держави. Згідно Законів України «Про транспорт», «Про автомобільний транспорт» та «Про міський електричний транспорт» цьому питанню приділяється належна увага в рамках чинних загальнодержавної та регіональних програм розвитку і вдосконалення транспорту загального користування. Поряд із підвищенням технічного рівня процесу перевезень передбачається удосконалення планування організації перевезень, управління ними та суттєве покращення якості транспортного обслуговування населення України. Невід'ємною та важливою частиною складного механізму переміщення пасажирів є раціональна організація роботи персоналу транспорту, який безпосередньо забезпечує надання транспортних послуг.

У світі надання транспортних послуг перетворилося на основний важіль економічного розвитку, як окремих регіонів і міст, так і держав в цілому. В багатьох країнах досягнення високого рівня надання транспортних послуг, що відповідає вимогам споживачів, стало основним елементом економічних стратегій і важливим чинником ринкового і фінансового успіху.

Відповідно до чинної концепції управління проектами вся повнота відповідальності за надання безпечних транспортних послуг покладається на персонал транспорту, рівень компетентності якого є важливим чинником збереження та зміцнення соціальної стабільності суспільства та забезпечення життєдіяльності населення за умови ефективного управління проектами

міських пасажирських перевезень. Такий підхід дозволить неухильно дотримуватися принципів захисту суспільства від непрофесіоналізму на транспорті, який є небезпечним для життя і здоров'я людей.

Спеціалісти у сфері управління проектами вважають, що якість розробки проектів і неухильне проведення контролю за їх виконанням безперечно запобігають неналежному задоволенню потреб споживачів. Разом з тим є загальновизнаним, те що неможливо отримати високу ефективність управління, тільки шляхом розробки та впровадження на виробництві проектів та програм, навіть, за умови високого рівня їх наукового супроводу. Як один з найефективніших напрямів забезпечення стабільно високої якості послуг в умовах модернізації транспорту, сучасні концепції управління проектами, рекомендують створення механізму раціонального використання людських ресурсів та кадрового потенціалу транспортної галузі, а також оволодіння персоналом транспорту сучасними методами управління проектами на стадії формування команди.

Тому вважаю тему дисертації, що спрямована на підвищення ефективності процесів командоутворення в проектах побудови пасажирських маршрутних систем міст на основі розроблення методів і моделей відбору кандидатів до команди проекту, актуальною.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Наукові положення та висновки, що сформульовані в дисертаційній роботі є повними і впливають з її змісту та відображають отримані здобувачем нові результати. Достовірність та обґрунтованість наукових результатів підтверджена апробацією основних положень на науково-практичних конференціях, публікаціями у наукових виданнях та впровадженні на практиці управління командоутворенням в проектах пасажирських перевезень. Рекомендації щодо використання результатів дисертації в достатній мірі обґрунтовані теоретичними та практичними дослідженнями, які були проведені на високому науковому та методологічному рівнях, і повністю висвітлюють теоретичний та прикладний характер роботи. Обґрунтованість та достовірність наукових результатів забезпечується коректною постановкою задач. Практична значущість отриманих результатів підтверджена актами впровадження.

Наукова новизна отриманих результатів

Викладені в дисертаційній роботі положення відповідають паспорту спеціальності 05.13.22 – Управління проектами та програмами, а саме 2 та 3 пунктам.

Наукове значення дисертаційної роботи Харути В.С. полягає в тому, що вперше розроблено концепцію формування команд проектів, яка, дозволяючи формалізувати використання кращої практики і/або уроків управління формуванням команд проектів, дає можливість підвищити ефективність процесів визначення раціонального кількісного та якісного складу команд проектів. Також, в роботі удосконалено класифікацію ступенів складності проектів міських пасажирських перевезень (МПП), яка відрізняється від відомих тим, що враховує значущі характеристики робіт щодо формування бази прецедентів, та дозволяє особі, яка приймає рішення, підвищити ступінь об'єктивності при формуванні складу команд проектів;

В дослідженні набула подальшого розвитку сучасна методологія управління формуванням команд проектів, в частині розроблення прецедентного методу формування команд проектів і кваліметричної моделі оцінювання кандидатів до команд проектів, а також поглибленні концепції життєвого циклу проектів, в частині побудови продукто-орієнтованої моделі життєвого циклу проектів побудови пасажирських маршрутних систем міст (ППМСМ), відповідно до якої за основні фази останніх прийнято – оцінювання системи МПП, вивчення попиту населення в системі МПП, планування заходів щодо удосконалення системи МПП, реалізація заходів щодо удосконалення системи МПП.

Практична значущість результатів дослідження

Запропоновані в дисертаційній роботі моделі та методи стали основою для побудови алгоритму та розроблення програмного продукту щодо формування команд проектів, які, в свою чергу, були реалізовані в проектах ППМСМ в рамках відповідної методики та практичних рекомендацій. Алгоритм та програмний продукт формування команд проектів ППМСМ, а також висновки і рекомендації, які отримані у дослідженні, впроваджені в Департаменті транспортної інфраструктури Київської міської державної

адміністрації, ПАТ «Запоріжавтотранс» та ТОВ «ІНВЕСТ-АВТОЛЮКС ЛТД». Наукові результати роботи були також використані у запатентованому як винахід “Спосіб автоматизованого обстеження пасажиропотоків на маршрутах транспорту загального користування”. Результати дисертаційного дослідження знайшли відображення у підручнику “Організація та проектування логістичних систем”, а також були використані при розробленні навчальних програм для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальностями «Управління проектами», «Логістика» та напрямом «Транспортні технології», зокрема в навчально-методичній розробці «Робоча програма, методичні вказівки, опорний конспект лекцій до навчальної дисципліни «Формування груп керівників проекту» для спеціальності «Управління проектами».

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Наукові результати роботи одержані в процесі виконання задач науково-дослідних робіт, які проводились на кафедрі транспортного права та логістики Національного транспортного університету протягом 2010-2014рр. за темами: “Методи і моделі оцінки пасажиропотоків на міських маршрутах та розробка автоматизованого комплексу щодо їх обліку” (номер державної реєстрації 0109U002149); “Розробка методологічних основ проектування раціональних систем логістичного обслуговування в ланцюгах постачань” (номер державної реєстрації 0108U009095); “Моделі і методи управління проектами розроблення і реалізації бізнес-моделей в організаціях логістичної галузі” (номер державної реєстрації 0112U008412); “Корпоративне управління логістичними проектами” (номер державної реєстрації 0114U006494); “Вдосконалення маршрутних систем пасажирських перевезень в контексті прийняття сітілогістичних рішень (на прикладі м. Донецьк)” (номер державної реєстрації 20106U002222). У зазначених науково-дослідних роботах автор працював в якості співвиконавця. Внесок автора полягає у розробленні моделей, методик та практичних рекомендацій щодо управління проектами МПП, зокрема в частині формування команд.

Аналіз структури дисертації та зміст її розділів

Дисертаційна робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 188 найменувань. Повний обсяг дисертації становить 179 сторінок.

У вступі розкрито актуальність теми дисертаційного дослідження; показано зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; сформульовано мету, задачі, об'єкт і предмет дослідження; визначено методи дослідження; розкрито наукову новизну і практичне значення отриманих результатів, а також наведено інформацію про їх апробацію та впровадження.

У першому розділі розкрито теоретичну сутність досліджуваної проблеми та задачі, які вирішуються в роботі. Проведено аналіз теоретико-методичних аспектів формування команд проектів і виокремлено та систематизовано основні напрями розроблення методів та моделей формування команд проектів. Виокремлено та систематизовано основні напрями розроблення методів і моделей формування команд проектів; проведено аналіз проблем проектного управління системами МПП, зокрема в частині формування команд проектів, як предметної області дисертаційного дослідження. Запропоновано модель життєвого циклу проектів ППМСМ і досліджено відповідну термінологічну та понятійну базу. Обґрунтовано основні задачі і методологію дисертаційного дослідження

У другому розділі розроблено концепція формування команд проектів, дає змогу, як показують умови її застосування за проектами ППМСМ, ефективно створювати вихідну базу проектів та програм, здійснювати вибір (підбір) кандидатів до команд проектів, які мають необхідні характеристики, корегувати бачення продукту і результату проектів, враховуючи практику і/або уроки попередньо виконаних проектів; призначати команди проектів з достатнім досвідом. Запропонована методика, яка, передбачаючи застосування методу експертного опитування, дозволяє визначати характеристики прецедентів і, відповідно, формувати базу останніх. Ідентифіковані, на основі застосування даної методики, значущі характеристики щодо формування бази прецедентів за проектами ППМСМ

У третьому розділі застосовано підхід багатокритеріального оцінювання для оцінювання кандидатів до команд проектів. Доведено

можливість використання та сформовано алгоритм реалізації кваліметричної моделі оцінювання подібності характеристик кандидата відносно портрета “ідеального” кандидата. Сформовано методику визначення системи критеріїв формування портрета “ідеального” кандидата до команд проектів. Запропоновано прецедентний метод формування команд проектів, в основу якого покладається концепція формування команд проектів.

У четвертому розділі запропоновано алгоритм та програмний продукт реалізації прецедентного методу, а також методику та практичні рекомендації щодо реалізації даного методу за умови проектів ППМСМ. Проведено порівняльний аналіз, за умови впровадження, переваг та недоліків пропонованого алгоритму та програмного продукту реалізації прецедентного методу формування команд проектів ППМСМ.

Повнота викладу основних результатів дисертації в наукових фахових виданнях із врахуванням встановлених вимог.

Основні положення й результати дисертаційного дослідження опубліковано в 25 працях, із яких 8 – статті, опубліковані в наукових фахових виданнях, 2 – статті, опубліковані в закордонних виданнях, 13 – тези доповідей на наукових конференціях, 1 – патент на винахід, а також 1 – підручник “Організація та проектування логістичних систем” (розділ 5 – «Управління проектами та програмами в логістичних системах»).

Аналіз публікацій Харути В.С. свідчить, що вони достатньо повно висвітлюють як зміст роботи, так і основні наукові результати, отримані в дисертації.

Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертації.

Значущість висновків здобувача для науки і практики, можливі конкретні шляхи використання результатів дослідження

Сформульовані та описані у дисертаційній роботі Харути В.С. методи і моделі відбору кандидатів до команди проекту передбачають подальшу формалізація умов використання кращої практики і/або уроків формування команд в проектах. Висновки та рекомендації мають значущість для науки та

практики управління проектами та програмами. Автор розширив теоретичні основи процесів управління формуванням команд проектів.

Зауваження щодо змісту й оформлення дисертації:

При достатньо високому рівні дисертаційного дослідження наявні наступні дискусійні положення та зауваження:

В першому розділі:

- недостатньо розкрита система оцінки компетентності проектних менеджерів в галузі транспорту;
- надто багато уваги приділяється аналізу робіт вітчизняних та зарубіжних вчених щодо командування в проектах у порівнянні з оглядом досліджень проведених у галузі транспорту.

В другому розділі:

- доцільно було б більш детально розкрити вимоги до CBR – циклу у поєднанні з власним логічним твердженням;
- в концептуальну модель формування команд проектів доцільно було б ввести блок операцій щодо обґрунтування дій особи, яка приймає рішення у випадках отримання претендентом відмови на посаду в проекті.

В третьому розділі:

- так як, кваліметрія – це галузь науки, яка вивчає та реалізує методи якісних оцінок, як правило продукції, бажано було б детальніше описати особливості її застосування щодо оцінювання персоналу транспорту;
- в методології операційного згортання метрик оцінок рівня подібності, не наведено математичне визначення Хемінгової метрики;
- вважаю необхідним надати більш детальний опис основних положень системи РМВОК щодо життєвого циклу проекту.

В четвертому розділі:

- недостатньо розкриті характеристики показників w_q та x_q блоку оцінювання подібності проекту в алгоритмі реалізації прецедентного методу формування команд проектів ППМСМ (рис. 4.2);

- доцільно було б в функціональній схемі (рис.4.2) поелементно розкрити зміст СППР (системи підтримки прийняття рішень).

Незважаючи на наведені зауваження ознайомлення з дисертацією залишає позитивне враження, і вони не знижують наукової цінності дослідження.

Рекомендації щодо використання результатів дослідження.

Одержані в дисертаційному дослідженні результати та рекомендації призначені для використання в процесі формування команди проекту побудови пасажирських маршрутних систем міст з різними видами міського пасажирського транспорту.

Загальні висновки і оцінка дисертації

За результатами вивчення дисертаційної роботи й автореферату В.С. Харути можна зробити висновок, що зміст дисертації відповідає профілю спеціальності – 05.13.22 – управління проектами та програмами.

Кандидатська дисертація є завершеною науковою працею, в якій одержані нові науково обґрунтовані результати, що мають важливе теоретичне й практичне значення.

Розробки здобувача виконанні на високому рівні, представляють собою комплексне дослідження; рівень наукової новизни результатів дисертації – високий; рівень використання дисертаційних досліджень – у масштабі автомобільних перевізників та департаменті транспортної інфраструктури.

Автореферат ідентичний основним положенням дисертації. Наукові положення й висновки наведені в авторефераті, належним чином розкритті й обґрунтовані в самій дисертації.

Структура дисертації та виклад матеріалу в ній послідовні. Робота виконана на українській мові. Таблиці та рисунки узгодженні з текстом дисертації та мають відповідну нумерацію й назви.

Дисертаційна робота за рівнем наукової новизни, якістю досліджень, достовірністю та обґрунтованістю висновків, теоретичною і практичною цінністю відповідає вимогам «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» (за пп. 9, 11, 12, 13, 14), а її автор – Харута Віталій Сергійович – заслуговує на

присудження наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.22 – Управління проектами та програмами.

Завідувач кафедри електричного транспорту
Харківського національного університету
міського господарства імені О.М. Бекетова,
доктор технічних наук, професор

В.Х.Далека

Підпис	<i>Далека В.Х.</i>
Засвідчую:	
<i>нач.</i>	відд. кадрів <i>Гуменко А.У.</i>